

## Σχέδιο για την προετοιμασία εκπόνησης Δημιουργικής Εργασίας

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ/ΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

**ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:** ΚΑΤΣΙΜΠΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ **ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:** ΠΕ 01(ΘΕΟΛΟΓΟΙ) **ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ I**  
**ΜΑΘΗΜΑ:** Θρησκευτικά, Α΄ Λυκείου

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ/-ΟΥΣΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ

Α/Α ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΑΞΗ/ΤΜΗΜΑ
1.Παρασκευά Μαριάννα	A3
2.Σαμαρά Ειρήνη	A3
3.Σιαδήμας Νικόλαος	A3
4.Φούντας Άγγελος	A3

### 1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

#### 1.1 ΤΙΤΛΟΣ

«Οι γιορτές στο Ισλάμ»

#### 1.2 ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Νηστεία. Μωάμεθ, Ραμαζάν, Ιντ αλ-Καμπίρ (Κουρμπάν Μπαϊράμ)

#### ΣΚΟΠΟΣ

- Να γνωρίσουν οι μαθητές/μαθήτριες το περιεχόμενο και το νόημα των εορτών του Ισλάμ
- Να εντοπίσουν κοινά σημεία στους τρόπους εορτασμού Χριστιανών και Μουσουλμάνων
- Να αντιληφτούν την σημασία της γιορτής στην καθημερινή ζωή του πιστού
- Να κατανοήσουν την αιτιώδη σχέση πίστης και γιορτής

#### 1.4 ΜΑΘΗΜΑ/ ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΕΝΟΤΗΤΑ

Μάθημα: Θρησκευτικά Α΄ Λυκείου /ΘΕ : Θρησκευτικότητα /Έννοια: Γιορτή

#### 1.5 ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι μαθητές /τριες θα έχουν την ικανότητα να:

- γνωρίσουν το περιεχόμενο εορταστικών εκδηλώσεων διαφορετικών θρησκειών
- κατανοήσουν το περιεχόμενο γιορτών διαφορετικών θρησκευτικών παραδόσεων
- εντόπισουν την επίδραση των γιορτών στην προσωπική τους καθημερινότητα αλλά και στην καθημερινότητα ανθρώπων διαφορετικής πολιτισμικής, θρησκευτικής προέλευσης

#### 1.6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ/ΠΗΓΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΟΥΝ

- <https://el.wikipedia.org/wiki/Ραμαζάν>

#### 1.7 Βιβλιογραφία

Ζιάκας Γρ., Ισλάμ. Θρησκεία και Πολιτεία, εκδ. Κ. Σφασκιανάκη, Θεσσαλονίκη 2003

Γιαννουλάτος Αναστάσιος, Αρχιεπίσκοπος Τυράνων και πάσης Αλβανίας. Ισλάμ. Θρησκευτολογική επισκόπηση. Αθήνα: Το Βήμα, σελ. 264-267

Οι κυριότερες γιορτές των Μουσουλμάνων είναι οι εξής:

## **1. Μουσουλμανική Πρωτοχρονιά**

Οι Μουσουλμάνοι, εορτάζουν τον ερχομό του Νέου Έτους, στις αρχές του πρώτου μήνα, Muharram, του ισλαμικού ημερολογίου. Οι Μουσουλμάνοι του Αφγανιστάν και του Ιράν, ακολουθούν ένα αρχαίο ηλιακό ημερολόγιο σε συνδυασμό με το ισλαμικό σεληνιακό ημερολόγιο. Η έναρξη του νέου έτους, σε μουσουλμανικά κράτη, όπως η Σαουδική Αραβία, η Υεμένη, η Αίγυπτος, η Συρία, η Ιορδανία και το Μαρόκο, γίνεται σύμφωνα με τον μουσουλμανικό ημερολόγιο, το οποίο είναι και το κυρίαρχο. Αντιθέτως, σε άλλες, όπως η Τουρκία, επίσημο είναι το δυτικό ημερολόγιο, σε παράλληλη χρήση με το μουσουλμανικό, σύμφωνα με το οποίο στην Τουρκία, η αλλαγή του έτους λαμβάνει χώρα την 1η Μαρτίου

## **2. Κουρμπάν Μπαϊράμ**

Το Κουρμπάν Μπαϊράμ ή αλλιώς Μπαϊράμ θεωρείται μία από τις μεγαλύτερες κινητές μουσουλμανικές εορτές. Γιορτάζεται 70 μέρες μετά το τέλος της νηστείας του θρησκευτικού μήνα Ραμαζάν (Ραμαζάνι).

### **Τι Γιορτάζουν και τι σημαίνει;**

Με τη γιορτή αυτή οι μουσουλμάνοι γιορτάζουν την άφιξη του Αβραάμ. Θυμίζει κάτι από το Πάσχα της Χριστιανοσύνης. «Κουρμπάν» λέγεται επειδή θυσιάζουν ζώο και «Μπαϊράμ» σημαίνει γιορτή. Είναι γνωστή ως η «Γιορτή της Θυσίας», γιατί προσφέρονται ζώα για θυσία, σε ανάμνηση της θυσίας του Αβραάμ και συμπίπτει με την Ιερή Αποδημία του Μωάμεθ. «Η θυσία» αποτελεί ένα από τα σημαντικά προσκυνήματα των Μουσουλμάνων και κατέχει μια σημαντική θέση στη θρησκευτική τους ζωή. Κατά την διάρκεια της γιορτής και σύμφωνα με τις παραδόσεις θυσιάζονται ζώα (βόδια, αρνιά και πρόβατα) τα οποία νωρίτερα έχουν ευλογηθεί από τον χότζα. Το ζώο που θυσιάζεται χωρίζεται στα τρία και ένα μέρος προορίζεται για τους φτωχούς, το άλλο για συγγενείς και το τρίτο μένει στο σπίτι. Σήμερα η σφαγή-θυσία γίνεται από επαγγελματίες στα σφαγεία.

Ο τρόπος εορτασμού, καθώς και οι διάφορες εκδηλώσεις που το ακολουθούν ποικίλουν από περιοχή σε περιοχή. Το μεσημέρι συνεστιάζονται όλοι μαζί, σε τραπέζια με άφθονες λιχουδιές και παραδοσιακά σκευάσματα, ενώ το βράδυ γλεντούν με φίλους. Την παραμονή συνηθίζουν να επισκέπτονται τους τάφους των αποθανόντων μελών της οικογένειας.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του Μπαϊραμιού, φίλοι, γείτονες και συγγενείς επισκέπτονται ο ένας τον άλλο, για να γιορτάσουν μαζί. Σύμφωνα με την παράδοση, οι μουσουλμάνοι προσφέρουν κολόνια, καραμέλες και καφέ στους μουσαφίρηδες. Οι σφαγές και τα γεύματα συνεχίζουν καθ' όλη τη διάρκεια του Μπαϊραμιού.

### 3. **PAMAZANI**

Το Ραμαζάνι εκ του τουρκικού ραμαζάν και αραβικού ραμαντάν, είναι θρησκευτική -μουσουλμανική- εορτή νηστείας. Είναι ένας από τους πέντε βασικούς πυλώνες (στύλους της θρησκείας του Ισλάμ. Αποτελεί ονομασία του ένατου μήνα του μουσουλμανικού έτους όπου σύμφωνα με τη παράδοση δόθηκε το Κοράνι στον Μωάμεθ προκειμένου ν' αποτελέσουν οι κανόνες του, οδηγό της ζωής τους.

Σε όλο το χρονικό διάστημα αυτό, διάρκειας ενός μηνός, οι μουσουλμάνοι απέχουν υποχρεωτικά, από ανατολής μέχρι δύσεως του Ηλίου, από κάθε είδους τροφή ακόμη και νερό, πολύ δε περισσότερο από κάπνισμα, ποτό, αρώματα και σεξουαλικές επαφές, όχι όμως στο υπόλοιπο διάστημα μέχρι την ανατολή του Ηλίου. Το Ραμαζάνι τελειώνει με τριήμερη γιορτή που αραβικά ονομάζεται κχιντ-αλ-φιτρ (= εορτή τέλους νηστείας) ή κχιντ-αλ-σαρκχίρ (= Μικρή εορτή).

Το Ραμαζάνι, ως μηνιαία εορτή νηστείας, αντιπαραβάλλεται με τη χριστιανική εορτή της Σαρακοστής, με σχεδόν ταυτόσημο χαρακτήρα, όχι όμως με ερμηνεία περί της «παράδοσης Ευαγγελίου». Σύμφωνα με το κυλιόμενο χαρακτήρα που παρουσιάζει το αραβικό ημερολόγιο κάθε χρόνο το Ραμαζάνι εορτάζεται κατά 11 ημέρες νωρίτερα του προηγούμενου έτους. Η λέξη Ραμαντάν ( Ramadan) ή Ραμαζάνι προέρχεται από την Αραβική ρίζα αλ-ραμάντ που σημαίνει καψαλίζω τη ζέστη ή την ξηρασία. Αποτελεί έναν από τους πέντε πυλώνες που στηρίζεται το Ισλάμ και οι υπόλοιποι είναι η Πίστη, η Προσευχή, η Ελεημοσύνη και το Ιερό Προσκύνημα Χατζ. Ο μήνας Ραμαντάν είναι ο ένατος μήνας του Ισλαμικού σεληνιακού ημερολογίου και ο ιερότερος από τους τέσσερις ιερούς μήνες. Ξεκινά με τη Νέα Σελήνη και κατά τη διάρκειά του όλοι οι ενήλικες και υγιείς Μουσουλμάνοι είναι υποχρεωμένοι να απέχουν από κάθε τροφή, νερό, τσίχλες, κάθε είδους καπνό, οποιαδήποτε ερωτική επαφή από την ανατολή ως τη δύση του ηλίου. Οστόσο αυτό είναι το καθαρά εξωτερικό, πρακτικό μέρος της νηστείας. Η πνευματική όψη της νηστείας ορίζει απαγόρευση του ψέματος, του κουτσομπολιού, της εξαπάτησης και γενικά όλων των αρνητικών χαρακτηριστικών των ανθρώπων. Όπως ορίζεται στο Κοράνι η νηστεία είναι μία αυστηρή πράξη βαθιάς προσωπικής λατρείας κατά την οποία οι Μουσουλμάνοι επιδιώκουν το υψηλότερο επίπεδο συνειδητοποίησης του Θεού.

Ο μήνας Ραμαντάν είναι μία χρονική περίοδος κατάλληλη για προσευχή, για καλές πράξεις, για περισσότερο χρόνο με την οικογένεια και τους φίλους. Η νηστεία έχει σκοπό να βοηθήσει τους Μουσουλμάνους να μάθουν την αυτοπειθαρχία, την εγκράτεια, τη γενναιοδωρία αλλά και την υπομονή. Τους θυμίζει επίσης το πόσο υποφέρουν οι φτωχοί, εκείνοι που σπάνια τρέφονται καλά ή δε βρίσκουν το κατάλληλο φαγητό.

Ποια γεύματα περιλαμβάνει το Ραμαζάνι; Τα δυο κύρια γεύματα του είναι το Σουχούρ πριν την ανατολή και το άλλο μετά τη δύση που λέγεται Ιφτάρ. Τα γεύματα αυτά περιλαμβάνουν χουρμάδες ακολουθώντας το παράδειγμα του Προφήτη Μοχάμεντ. Μετά το Ιφτάρ και μέχρι το Σουχούρ την άλλη μέρα ο καθένας μπορεί να φάει ό, τι επιθυμεί από φαγητό, γλυκά και ποτά, αλλά εκτός από αλκοόλ και χοιρινό κρέας (είναι απαγορευμένα από το θεό και έχουν αναφερθεί στο Κοράνι).

Μία άλλη όψη στο Ραμαντάν είναι πως μία από τις τελευταίες μονές νύχτες του μήνα είναι η «Λειλάτ αλ Καντρ» ή «η Νύχτα του Πεπρωμένου». Είναι η ιερότερη νύχτα του μήνα. Είναι η νύχτα κατά την οποία ο Θεός άρχισε να αποκαλύπτει το Κοράνι στον Κατά τη διάρκεια μουσουλμανικής προσευχής Προφήτη Μοχάμεντ μέσω του αρχαγγέλου Γαβριήλ. Οι Μουσουλμάνοι μαθαίνουν στο Κοράνι πως να προσεύχονται κατά τη διάρκεια της νύχτας αυτής, αφού τότε είναι καλύτερα από χίλιους μήνες προσευχής. Επιπλέον οι πιστοί ενθαρρύνονται να διαβάσουν ολόκληρο το Κοράνι κατά τη διάρκεια του μήνα και για αυτό έχει

χωριστεί σε 30 ίσα μέρη όπως οι 30 μέρες του Ραμαζανίου. Όταν η πρώτη φλούδα από τη Νέα Σελήνη γίνει ορατή, ο μήνας του Ραμαντάν λήγει και ξεκινά ο μήνας Σαουάλ. Με το τέλος του Ραμαντάν ξεκινά μία τριήμερη περίοδος που ονομάζεται «Αϊντ αλ Φίτρ», δηλαδή, η «Γιορτή της διακοπής της Νηστείας». Είναι μια χαρούμενη περίοδος η οποία ξεκινάει με μία ειδική προσευχή νωρίς το πρωί και αργότερα ακολουθούν εορτασμοί, τραπέζια και μοίρασμα δώρων και χρημάτων στα παιδιά.

Όταν το Ραμαντάν τελειώνει οι Μουσουλμάνοι δίνουν ως ελεημοσύνη ένα συγκεκριμένο ποσό που έχει υπολογιστεί ώστε να είναι ικανό να ταΐσει έναν φτωχό της περιοχής για μία ημέρα. Αυτό είναι γνωστό ως «φίτρα» και η σημασία του είναι η υπενθύμιση ότι υπάρχουν άνθρωποι που υποφέρουν και πρέπει να τους βοηθήσουμε. Πολλοί επίσης με αφορμή την γιορτή πληρώνουν την ετήσια Ζακάτ τους (υποχρεωτική ελεημοσύνη) στους έχοντες ανάγκη που είναι το 2,5% επί των ετήσιων σταθερών αποταμιεύσεων.

Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να αναφερθεί πως ο Θεός εξαιρεί κάποια άτομα από την νηστεία. Ο άρρωστος και ο ταξιδιώτης είναι από αυτούς που εξαιρούνται, αλλά πρέπει μετά τη θεραπεία τους ή το ταξίδι να νηστέψουν τις μέρες που χάσανε. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η εξαίρεση περιλαμβάνει και τις γυναίκες οι οποίες έχουν την μηνιαία τους περίοδο, καθώς και οι γυναίκες οι οποίες κυφορούν. Επίσης ο κάθε ένας που αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υγείας (διαβήτης, καρδιά) δικαιολογείται να απέχει όλο το μήνα.

Το Ραμαζάνι, λοιπόν, ένας μήνας πολύ σημαντικός για όλους τους μουσουλμάνους αποτελεί την περίοδο της χαράς τους, αλλά τους δίνει και την ευκαιρία να συγκεντρωθούν φίλοι και οικογένειες ώστε να το γιορτάσουν όλοι μαζί. Το περιμένουν με ανυπομονησία διότι είναι ένας μήνας διαφορετικός, ευλογημένος αλλά και γεμάτος από μαθήματα ζωής ξεκινώντας από τη νηστεία η οποία σε βάζει συνεχώς να σκέφτεσαι τη ζωή των φτωχών χωρίς φαγητό. Είναι ο μήνας της αγάπης και της ένωσης όλων των μουσουλμάνων. Επίσης, προσπαθούν να δείξουν στους ανθρώπους οι οποίοι είναι πλούσιοι να πάρουν ένα μικρό μαθημα αλλιώς θα έρθει ο καλικάτζαρος Μπαμπιλίμ και θα τους φάει.

.....